

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Vår dato
22.08.2007

Att. Haakon Gjesdahl og Ingeborg Kjærnli

Ansvarlig advokat
Cecilie Egeland

SAMFERDSSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: PTS	FORBEH.: HG
24. AUG. 2007	
S.NR. 06/612-26	
ARKIV: 872.5/EU	AVSKREVET

INTERNASJONAL ROAMING - HØRING

Det vises til Samferdselsdepartementets utkast til lov- og forskriftsbestemmelse vedrørende internasjonal roaming.

I det følgende gis Telenors kommentarer til de rettslige aspekter som vi i samtalen med Samferdselsdepartementet v/ Haakon Gjesdahl og Ingeborg Kjærnli den 15.8.07 meddelte at Telenor ville kommentere nærmere i sitt høringssvar.

1. Departementets forslag om ny bestemmelse i ekomloven og ekomforskriften

Telenor viser til Samferdselsdepartementets høringsbrev av 21.5.07 med følgende forslag om ny § 4-13 i ekomkoven:

"Myndigheten kan i forskrift sette vilkår knyttet til internasjonal roaming, og kan herunder pålegge tilbyder prisforpliktelser for å hindre at prisene for tilgang til mobilnett i form av internasjonal roaming blir satt urimelig høyt."

Vi viser også til Samferdselsdepartementets høringsbrev av 11.07.07 med følgende forslag om ny bestemmelse i ekomforskriften:

" EØS-avtale med vedlegg XI nr XX (forordning (EF) nr 717/2007 av 27.juni 2007) om roaming i offentlige mobilkommunikasjonsnett gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XI, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig"

I punktene nedenfor gis Telenors kommentarer til ovennevnte lovforslag.

Advokatene i Telenor
Advokater MNA

Juridisk direktør:
Pål Wien Espen

Ass. juridisk direktør:
Ellen-Katrine Thrapp-Meyer

Advokater:
Kristin Benneche
Øivind Burdal
Geir Dyngeland
Cecilie Egeland
Morten Foss
Atle Garder
Bjørn Hogstad
Øyvind Iversen
Christopher A. Jensen
Inge Kaasen
Jørn T. Ramnæs
Leif-Henrik Rønnevig
Lars Kristian Sande
Espen Skovly
Sigrid Veflen Surlien
Monica Syrdal
Vegard Thoresen
Guru Wanda Wanvik

Attorney-at-law:
Robert Murray

2. EUs foreslåtte forordning som bakgrunn for lovforslaget

Ifølge departementets høringsbrev, er lovforslaget fremsatt med sikte på fremtidig gjennomføring av EUs foreslåtte forordning om roaming i offentlige mobilkommunikasjonsnett, jfr. s. 1 i høringsbrevet av 11.7.07. Imidlertid viser ikke lovforslagets ordlyd til EUs forordning. Følgelig kan det synes som om norske myndigheter ved dette gis en generell hjemmel som blant annet kan innebære at norske aktører kan pålegges strengere prisforpliktelser overfor aktører fra EU enn hva norske aktører kan kreve overfor aktørene innen EU. I så tilfelle vil norske sluttbrukere på reise innen EU, dermed kunne oppleve en prismessig ulempe sammenlignet med sluttbrukere fra EU på reise i Norge. For å sikre at hensynet til *harmonisering* ivaretas, mener vi henvisningen til EUs forordning bør fremkomme i lovbestemmelsen. Telenor foreslår således følgende ordlyd:

"Myndigheten kan i forskrift sette vilkår knyttet til internasjonal roaming, når det gjelder gjennomføringen av EU forordning."

I departementets lovforslag fremkommer det at myndigheten kan sette "*vilkår*". Dette omfatter også pris. Siste del av setningen i departementets lovforslag kan derfor, slik vi forstår det, tas ut jfr: "*og kan herunder pålegge tilbyder prisforpliktelser for å hindre at prisene for tilgang til mobilnett i form av internasjonal roaming blir satt urimelig høyt*". Dersom nevnte avsluttende tekst i lovforslaget blir stående, kan utenlandske aktører få inntrykk av at norske myndigheter kan komme til at prisene i Norge er "*urimelige*" høye selv om norske tilbyders priser er i samsvar med prisene som er fastsatt innen EU. For å sikre at lovbestemmelsen gir forutsigbare rammevilkår også for norske aktører, bør derfor ordlyden endres slik vi har foreslått ovenfor.

3. Prinsippet om resiprositet

Videre er Telenor av den oppfatning at prinsippet om *resiprositet* bør fremkomme i lovteksten. Selv om prisene etter forordningen skal gjelde likt for alle land i EU og EØS, er det ikke gitt at prisbestemmelsene fortolkes identisk av aktørene i EU og EØS. Et eksempel på dette kan være når forordningen fastsetter en maksimalpris pr minutt, er det ikke angitt om dette referer til sekundtaksering eller om minuttaksering kan tillates. Selv om slik tolkningsforskjell også kan oppstå mellom aktører innen EU, er det grunn til å anta at risikoen for ulik fortolkning kan bli større mellom aktører fra EU og EØS. Vi viser i denne sammenheng dessuten til at man i utgangspunktet har ulike domstoler for EU og EØS.

Telenor forstår det slik at departementet legger til grunn at prinsippet om *resiprositet* skal gjelde i forbindelse med fortokningen av den foreslåtte lovbestemmelse. For å sikre at dette fremkommer klart i lovteksten, bør prinsippet derfor presiseres i lovbestemmelsen. Telenor foreslår således følgende:

"Forpliktelser etter denne bestemmelse kan bare pålegges norske tilbydere dersom norske tilbydere kan kreve tilsvarende vilkår fra vedkommende utenlandske tilbydere"

4. Om behov for andre endringer i ekomloven

Departementet ber om merknader særlig til spørsmålet om endringen i rammedirektivet artikkel 1 medfører behov for andre endringer enn det som er forelått.

Slik Telenor forstår det, er hensikten med foreliggende prisregulering for internasjonal roaming at prisforpliktelsene skal gjelde for alle. Dette innebærer at også aktører uten SMP vil være forpliktet. For ordens skyld kan dette presiseres i departementets merknader til § 4-13 i vedkommende Ot.prp.

5. Tidsfrister

For å sikre harmoniseringen i EU og EØS så langt som mulig, bør etter Telenors oppfatning forordningens tidsfrister i artiklene 4 og 6 beholdes, men selvfølgelig referert til den ikrafttredelsesdato som blir fastsatt for den norske forskriften.

6. Avslutning

Telenor vil delta på det tillyste orienteringsmøte hos Post- og teletilsynet den 22. august om den nye reguleringen av internasjonal roaming, og eventuelt komme tilbake til departementet med etterfølgende kommentarer umiddelbart dersom vi mener dette kunne være formålstjenlig for den videre saksbehandling.

Med vennlig hilsen
Advokatene i Telenor

Cecilie Egeland
advokat